

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 24. november 2005

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B nr. 8.4.5 i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 30. november 2005.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/2.1./2.2.

J.nr. PD6011/EU20-12

24. november 2005

PLM/EMFJ/LBRO

FVM 313

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B nr. 8.4.5 i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

KOM-dokument foreligger endnu ikke.

Med baggrund i den seneste udvikling i situationen omkring fugleinfluenza, hvor mange medlemsstater har påbudt fjerkræ holdt inde, forventes det, at Kommissionen fremsender forslag om ændring af Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91, vedrørende opdræt af fjerkræ.

Det forventede forslag skal behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 30. november 2005.

Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet.

Med forslaget forventes det, at producenterne får tilladelse til:

- at holde økologisk fjerkræ inden døre i en begrænset periode (det forventes, at Kommissionens forslag vil indeholde en tidsbegrænsning på 6-12 uger) eller
- at holde økologisk fjerkræ inden døre med adgang til en veranda i længere tid,

uden at det får betydning for fjerkræets økologiske status, hvis det er påkrævet af hensyn til specifikke veterinære forhold enten på EU- eller nationalt niveau.

I begge tilfælde skal fjerkræet have adgang til grovfoder i tilstrækkeligt omfang og mulighed for at skrabe og støvbade.

Fjerkræ og produkter heraf skal mærkes således, at det tydeligt fremgår, at fjerkræet midlertidigt er holdt inden døre i overensstemmelse med veterinære restriktioner.

Regeringen finder, at der som hovedregel bør være fælles regler på økologiområdet, også når det gælder spørgsmålet om dyrs økologiske status i forbindelse med generelle nationale veterinære beredskabsplaner og foranstaltninger. Regeringen finder dog også, at sådanne beslutninger må træffes på et tilstrækkeligt fagligt grundlag og under hensyn til de økonomiske konsekvenser for erhvervet. Der bør være mulighed for at foretage en konkret faglig vurdering af de nødvendige restriktioner f.eks. tidsperiodens længde, hvad der skal til for at anvende verandamodellen og begrundelse for manglende tidsperiode i den forbindelse. Regeringen finder ikke, at der bør være særlige supplerende mærkningsregler, da der er tale om midlertidige foranstaltninger, og at fjerkræet fortsat opfylder det øvrige økologiske regelgrundlag.

Regeringen agter på denne baggrund at stemme for forslaget, idet man,

- lægger afgørende vægt på, at der ikke stilles særlige mærkningskrav, og at der bliver mulighed for at foretage en konkret faglig vurdering af de nødvendige restriktioner f.eks. tidsperiodens længde, hvad der skal til for at anvende verandamodellen og begrundelse for manglende tidsperiode i den forbindelse,
- arbejder for, at reglerne ikke medfører ekstra byrder for erhverv og myndigheder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/2.1./2.2.

J.nr. PD6011/EU20-12

24. november 2005

PLM/EMFJ/LBRO

FVM 313

GRUNNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B nr. 8.4.5 i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

KOM-dokument foreligger endnu ikke.

Resumé

På baggrund af situationen vedrørende fugleinfluenza forventes det, at Kommissionen fremsætter forslag om at, at producenterne af økologiske fjerkræ og produkter heraf får tilladelse til at holde økologisk fjerkræ inden døre i en begrænset periode eller at holde økologisk fjerkræ inden døre med adgang til en veranda i længere tid, uden at det får betydning for fjerkræets økologiske status, hvis det er påkrævet af hensyn til specifikke veterinære forhold. Det forventes desuden, at forslaget indeholder bestemmelser om, at fjerkræ og produkter heraf skal mærkes således, at det tydeligt fremgår, at fjerkræet midlertidigt er holdt inden døre i overensstemmelse med veterinære restriktioner.

Baggrund

Med baggrund i den seneste udvikling i situationen omkring fugleinfluenza, hvor mange medlemsstater har påbudt fjerkræ holdt inde, forventes det, at Kommissionen fremsender forslag om ændring af Kommissionens forordning om ændring af bilag I, del B i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91, vedrørende opdræt af fjerkræ.

Forslaget fremsættes med hjemmel i art. 13 i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Det forventede forslag skal behandles i en procedure III i Den stående Komité for Økologisk Landbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle forslaget på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget forventes sat til afstemning ved møde i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 30. november 2005.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om ændringer til en eksisterende retsakt.

Formål og indhold

Med forslaget forventes det, at producenterne får tilladelse til:

- at holde økologisk fjerkræ inden døre i en begrænset periode (det forventes, at Kommissionens forslag vil indeholde en tidsbegrænsning på 6-12 uger) eller
- at holde økologisk fjerkræ inden døre med adgang til en veranda i længere tid,

uden at det får betydning for fjerkræets økologiske status, hvis det er påkrævet af hensyn til specifikke veterinære forhold enten på EU- eller nationalt niveau.

I begge tilfælde skal fjerkræet have adgang til grovfoder i tilstrækkeligt omfang og mulighed for at skrabe og støvbade.

Fjerkræ og produkter heraf skal mærkes således, at det tydeligt fremgår, at fjerkræet midlertidigt er holdt inden døre i overensstemmelse med veterinære restriktioner.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets forordning (EØF) 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler som senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) 1294/2005, samt bekendtgørelse nr. 244 af 2. april 2004 med senere ændringer (økologibekendtgørelsen).

Konsekvenser

En vedtagelse af et forslag skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, da man allerede nationalt foretager de indgreb, der er nødvendige. Et forslag har ingen statsfinansielle

konsekvenser, men vil evt. kunne få lovgivningsmæssige konsekvenser i form af ændringer i økologibekendtgørelsen. Det vurderes, at forslaget om, at fjerkræprodukterne skal mærkes for at beholde den økologiske status, i givet fald vil få administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervet.

Høring

Notatet har været i høring i § 2-udvalget (landbrug). Forbrugerrådet har meddelt, at man anerkender vigtigheden af at træffe foranstaltninger, der kan hindre eller mindske udbredelsen fugleinfluenza i fjerkræopdræt, og støtter derfor, at der indføres restriktioner, som de veterinære myndigheder anser for nødvendige. Forbrugerrådet kan også tilslutte sig at der indføres midlertidige påbud om at økologiske æg- og fjerkræproducenter i en begrænset periode skal holde dyrene inden døre eller under tag. Man kan også tilslutte sig at adgang til grovfoder, støvbadning og skrabning sikres. Forbrugerrådet mener dog ikke, der er behov for at pålægge økologiske producenter ekstraudgifter til mærkning af de produkter, som kommer fra fjerkræ, der er blevet ramt af de midlertidige ændringer, som forslaget forventes at indføre. Dels er en række andre forhold, som ikke berøres af forslaget, herunder ikke mindst foderets oprindelse, betydende for om dyrene kan opretholde deres økologiske status, dels vil kontrollen med en mærkning baseret på nogle tidsbegrænsede restriktioner være vanskelig at gennemføre i praksis, og dels vil alle økologiske fjerkræproducenter i Europa være underlagt samme vilkår. Forbrugerrådet mener, at man så længe retningslinierne er i kraft må informere om de ændrede produktionsvilkår og årsagen til disse blandt andet på Fødevarestyrelsens hjemmeside.

Landbrugsraadet (på vegne af Dansk Landbrug, Det Danske Fjerkræråd og Økologisk Landsforening) har meddelt, at erhvervet finder at overvågning og forebyggelse mod smitsomme husdyrsygdomme, som aviær influenza er særdeles vigtig, således at udbrud kan undgås, og Danmark kan bevare sin veterinære status. Organisationerne støtter derfor, at der af veterinære hensyn indføres restriktioner i det omfang de veterinære myndigheder anser det for nødvendigt. Organisationerne kan tilslutte sig, at det tillades at holde økologiske fjerkræ inden døre, når det er en del af en veterinær beredskabsplan i en tidsbegrænset periode, og det er de veterinære myndigheder, der vurderer om der er særlige hensyn i en periode, der påkræver restriktioner, og hvor lang perioden skal være.

Landbrugsraadet finder, at de økologiske EU-bestemmelser således generelt bør give mulighed for, at de veterinære myndigheder på EU- og/eller nationale niveau indfører skærpede foranstaltninger for at sikre mennesker og dyrs sundhed, men organisationerne kan ikke støtte følgende:

1. At de pågældende produkter skal mærkes, så det fremgår, at fjerkræet har levet under ændrede produktionsvilkår i en given periode

2. At der allerede på nuværende tidspunkt formuleres definitive retningslinjer for, hvordan der indrettes beskyttede udearealer
3. At der allerede på nuværende tidspunkt sættes uger på, hvor længe dyrene må have været afskåret fra adgang til udearealer.

Landbrugsraadet tilføjer, at fjerkræ og produkter heraf skal, uanset nationale og EU-beredskabsplaner, fortsat kunne mærkes med EU's økologilogo og/eller det danske Ø-mærke, og finder det ikke rimeligt at produkter skal mærkes yderligere, hvis fjerkræ har været lukket inde i en periode. Så længe dyrene bevarer deres økologiske status i henhold til det givne regelgrundlag i forordningerne, skal det ikke medføre en særlig mærkning. En mærkning vil kunne skabe forvirring om økologibegrebet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, da det i realiteten vil være en introduktion af økologi på flere niveauer.

Til orientering oplyses det, at Økologisk Landsforening i denne uge efter aftale med Fødevarerstyrelsens kontor for husdyrsundhed arbejder på et notat til Fødevarerstyrelsen, der indeholder en kort orientering om det økologiske produktionssystem til hønse- og andefugle samt opstiller forslag til, hvorledes kontakt til vilde fugle kan undgås. Forslagene til foranstaltningerne vil blive graderet efter hvilken kontakt, der skal undgås, dvs. fuglekontakt, herunder hvilke arter der skal holdes ude, eller fæceskontakt. Foranstaltningerne vil blive kommenteret ud fra en vurdering af økonomiske og velfærdsmæssige konsekvenser for erhvervet og dyrene. Notatet skal indgå i det samlede beslutningsgrundlag for, hvilke risikoforebyggende foranstaltninger Danmark skal vælge som deres beredskabsplan vedrørende aviær influenza. Fødevarerstyrelsen har overfor økologisk landsforening påpeget at EU på nuværende tidspunkt alene kræver, at de enkelte medlemslande alene træffer de fornødne risikoforebyggende foranstaltninger ud fra en national risikovurdering.

Landbrugsraadet finder derfor, at det er præmaturligt at begynde at fastlægge i økologiforordningen, hvilke forhold dyrene kan holdes under, herunder også hvor længe, de må have været holdt inde, hvis de skal bevare deres økologiske status. Landbrugsraadet vil gerne have, at der er tid og plads til at arbejde mere med løsningsforslagene ud fra veterinære og sundhedsmæssige betragtninger.

Landbrugsraadet påpeger, at det er vigtigt, at man finder den rigtige rækkefølge for beslutningerne. Landbrugsraadet lægger vægt på, at man først afklarer, hvordan det økologiske produktionssystem kan tilfredsstille de veterinære og sundhedsbeskyttende krav. Når det ligger fast kan man efterfølgende drøfte økologireglerne, såfremt det er nødvendigt. Det er vigtigt at beslutningerne ikke træffes under en periode, der kan betegnes som force majeure. Det er vigtigt, at producenterne ikke risikerer, som led i en beredskabsplan, at deres dyr mister deres økologiske status.

Det er en risiko som betyder, at producenterne i realiteten ikke kan gå ind i produktionen, da det vil give et betydeligt tab, som producenten ikke har mulighed for at få dækket ind. Hvilken anprisning skulle de nedklassificerede dyr sælges under?

Afslutningsvist anmoder Landbrugsraadet om, at beslutninger angående det økologiske regelsæt og dyrenes økologi status udskydes, så de beslutninger, der træffes, er tilstrækkeligt godt belyst og hænger sammen med den samlede risikovurdering i medlemslandene. Landbrugsraadet bemærker dog, at organisationerne tager situationen alvorligt og arbejder på hurtigt på at udarbejde materiale om risikoforebyggelse og det økologiske driftssystem.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at der som hovedregel bør være fælles regler på økologiområdet, også når det gælder spørgsmålet om dyrs økologiske status i forbindelse med generelle nationale veterinære beredskabsplaner og foranstaltninger. Regeringen finder dog også, at sådanne beslutninger må træffes på et tilstrækkeligt fagligt grundlag og under hensyn til de økonomiske konsekvenser for erhvervet. Der bør være mulighed for at foretage en konkret faglig vurdering af de nødvendige restriktioner f.eks. tidsperiodens længde, hvad der skal til for at anvende verandamodellen og begrundelse for manglende tidsperiode i den forbindelse. Regeringen finder ikke, at der bør være særlige supplerende mærkningsregler, da der er tale om midlertidige foranstaltninger, og at fjerkræet fortsat opfylder det øvrige økologiske regelgrundlag.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er uvist, om de andre medlemslande vil kunne støtte forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.